

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به :

پدر گرانمایه و مادر ارجمند و همسر عزیزم که در تمام مراحل تحصیل و زندگی همواره یار و مددکارم بوده اند. امید بر آن دارم که با ارائه این پروژه بخشی از محبت‌های بیدریغ و زحمات بی شائبه ایشان را جبران کرده باشم.

پریا صانعی

تقدیر و تشکر :

شایسته میدانم مراتب سپاسم را به واسطه راهنمایی و همکاریهای صمیمانه اساتید محترم و گرانمایه ای که همواره یاریگرم بوده اند تقدیم داشته و بویژه زحمات بیدریغ جناب استاد دکتر طلایی را پاس بدارم.

با تشکر - پریا صانعی

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب پریا صانعی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مرمت بافت ها و بناهای تاریخی با شماره دانشجویی ۹۰۰۷۱۸۹۷۷ اعلام مینمایم که کلیه مطالب مندرج در این پایان نامه با عنوان : " طرح مرمت قلعه سردار اسعد بختیاری " حاصل کار پژوهشی خود بوده و چنانچه دستاوردهای پژوهشی دیگران را مورد استفاده قرار داده باشم ، طبق ضوابط و رویه های جاری ، آنرا ارجاع داده و در فهرست منابع و مأخذ ذکر نموده ام . علاوه بر آن تاکید می نماید که این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح ، پایین تر یا بالاتر ارائه نشده و چنانچه در هر زمان خلاف آن ثابت شود ، بدینوسیله متعهد میشوم ، در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام توسط دانشگاه ، بدون کوچکترین اعتراض آنرا بپذیرم .

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۲/۰۶/۳۰

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم پریا صانعی از رساله خود دفاع نموده و با
نمره ۱۷/۷۵ بحروف هفده و هفتاد و پنج و با درجه عالی مورد
تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

نهایتاً طرح مرمتی با استفاده از بیماری شناسی بنا، از طریق تهیه عکس و کروکی و مطالعه گزارش فصل های قبل تر مرمتی

و

با استفاده از مطالعات تطبیقی انجام گرفته تنظیم گردید.

در طرح های محوطه سازی مجموعه سعی شد ابتدا بر پایه اسناد طرحی تصویری از فرم اولیه بنا تهیه شود و سعی گردد در طراحی ها حداکثر از الگوهای اولیه بنا استفاده شود .

و در نهایت امر با توجه به شباهت در سبک معماری قاجار در بناهای هم سایت توانستیم طرح ورودی ها و همچنین محل قرار گیری آنها را تعیین کنیم.

کلیدواژه: قلعه سردار اسعد بختیاری- کوشک- مرمت سبکی- طرح مرمت- قاجار

نظراستادراهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

مناسب است

تاریخ و امضا :

مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات طرح

۳	۱-۱- بیان مساله و پرسشهای اصلی پژوهش
۵	۲-۱- اهداف و اهمیت پژوهش
۵	۳-۱- پیشینه پژوهش
۵	۴-۱- فرضیه‌ها
۶	۵-۱- جنبه نوآوری و جدید بودن پژوهش
۶	۶-۱- روش انجام کار پژوهش
۶	۷-۱- روش گردآوری اطلاعات

فصل دوم: مبانی نظری

۹	۱-۲- نگرشی بر تاریخ مرمت در اروپا
۹	۱-۱-۲- مرمت در دوره رنسانس (قرون ۱۴ تا ۱۶ میلادی)
۹	۲-۱-۲- مرمت در دوره رنسانس (قرون ۱۴ تا ۱۶ میلادی)
۱۰	۳-۱-۲- معماری و مرمت در زمان انقلاب صنعتی
۱۱	۴-۱-۲- مرمت در دوره باروک
۱۲	۵-۱-۲- مرمت در دوره نئوکلاسیسم و رومانتیسیسم
۱۳	۲-۲- نگرشی بر پیشینه محافظت از آثار تاریخی در ایران
۱۴	۱-۲-۲- تأسیس انجمن آثار ملی
۱۵	۳-۲- نظریه‌ها و شخصیت‌ها در سیر تکاملی باززنده سازی
۱۵	۱-۳-۲- اوژن ویوله لدوک
۱۶	۲-۳-۲- جان راسکین
۱۶	۳-۳-۲- لوکابلترامی ۱۸۵۴-۱۹۳۳
۱۷	۴-۳-۲- کامیلوسیت ۱۸۴۳-۱۹۰۳
۱۷	۵-۳-۲- کامیلوبویی تو
۱۸	۴-۲- انواع مرمت و سبکهای آن
۱۸	۵-۲- روش‌های مختلف باز زنده سازی

فصل سوم: موقعیت جغرافیایی بنا

۲۱	۱-۳- مختصات جغرافیای استان چهار محال و بختیاری
۲۱	۲-۳- تقسیمات سیاسی استان چهار محال بختیاری
۲۲	۳-۳- آب و هوای استان چهارمحال و بختیاری
۲۲	۴-۳- منابع آب استان
۲۳	۵-۳- حدود و موقعیت جغرافیایی شهرستان فارسان
۲۴	۶-۳- موقعیت جغرافیایی شهر جونقان
۲۴	۷-۳- جغرافیای سیاسی منطقه جونقان

فهرست مطالب

صفحه		عنوان
۲۴	۸-۳-	بررسی خصوصیات زمین شناسی و تکنوتیکی منطقه
۲۵	۹-۳-	جغرافیای طبیعی جونتقان
۲۵	۱۰-۳-	آب و هوای منطقه
۲۶	۱۱-۳-	چشمه ها و دریاچه
۲۷	۱۲-۳-	موقعیت شهری جونتقان
۲۷	۱۳-۳-	وجه تسمیه جونتقان
۲۸	۱۴-۳-	تاریخچه شهر جونتقان
۲۸	۱۵-۳-	هسته تاریخی و طرح شهری جونتقان در بستر طبیعی منطقه
۳۰	۱۶-۳-	شناخت حوزه نفوذ شهر
۳۰	۱۷-۳-	خصوصیات کالبدی شهر جونتقان
۳۳	۱۸-۳-	پوشاک مردم جونتقان
۳۳	۱۹-۳-	آداب و رسوم مردم شهر جونتقان
۳۳	۲۰-۳-	باستان شناسی و تاریخ منطقه
۳۸	۲۱-۳-	تاریخچه جونتقان
۳۸	۲۲-۳-	آثار تاریخی جونتقان
۳۹	۱-۲۲-۳-	سنگ نوشته سراب جونتقان و تخت سمنبر
۴۰	۲-۲۲-۳-	عهدنامه فیما بین خان جونتقان و بقیه توابع
۴۰	۳-۲۲-۳-	اماکن مذهبی

فصل چهارم : مطالعات تطبیقی

۴۲	۱-۴-	قلعه دستنا
۴۲	۲-۴-	قلعه فرخ شهر
۴۳	۳-۴-	قلعه بارده
۴۳	۱-۳-۴-	تاریخچه قلعه بارده
۴۳	۲-۳-۴-	موقعیت قلعه بارده
۴۴	۴-۴-	قلعه های چال شتر
۴۴	۱-۴-۴-	قلعه خدا رحم خان
۴۴	۲-۴-۴-	قلعه ستوده
۴۵	۵-۴-	قلاع صمصام السلطنه
۴۵	۱-۵-۴-	قلعه شلمزار
۴۶	۶-۴-	قلعه سردار جنگ
۴۶	۱-۶-۴-	موقعیت قلعه سورک
۴۷	۷-۴-	قلعه دزک (قلعه امیر مفخم-قلعه مشروطه)
۴۷	۱-۷-۴-	موقعیت قلعه دزک
۴۷	۲-۷-۴-	ویژگی های معماری قلعه دزک
۴۸	۳-۷-۴-	تزئینات قلعه دزک

فصل پنجم : مطالعه و شناخت بنا

۵۱	۱-۵-	بررسی قلعه جونتقان در بستر طبیعی منطقه و ارتباط آن با بافت شهری پیرامون
----	------	---

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۲	۲-۵- شناخت عمومی قلعه جونقان
۵۳	۳-۵- معرفی فضاهای قلعه جونقان
۵۴	۱-۳-۵- ورودی
۵۴	۲-۳-۵- برج ها و دیوار قلعه
۵۴	۳-۳-۵- ساختمانهای اطراف حیاط مرکزی
۵۷	۴-۵- معرفی فضاهای کاخ جونقان (کوشک مرکزی) به لحاظ کاربری
۵۷	۱-۴-۵- طبقه زیرین (اول)
۶۰	۲-۴-۵- طبقه دوم
۶۴	۵-۵- بررسی سطوح در کوشک مرکزی عمارت جونقان
۶۴	۱-۵-۵- بام
۶۵	۲-۵-۵- نماها
۶۶	۶-۵- تحلیل بصری کوشک مرکزی عمارت جونقان
۶۶	۱-۶-۵- تحلیل فضاها
۶۷	۲-۶-۵- تناسبات در پلان و نماها
۶۷	۳-۶-۵- ریتم (تکرار)
۶۷	۴-۶-۵- خط آسمان
۶۷	۵-۶-۵- هندسه و پیمون
۶۸	۷-۵- تزئینات و عناصر وابسته به معماری در عمارت جونقان
۶۹	۸-۵- تقسیم بندی تزئینات معماری عمارت جونقان
۶۹	۱-۸-۵- کارهای سنگی
۷۱	۲-۸-۵- تزئینات آجری
۷۱	۳-۸-۵- تزئینات گچی
۷۲	۴-۸-۵- تزئینات فلزی
۷۲	۵-۸-۵- تزئینات چوبی
۷۳	۶-۸-۵- نقاشی
۷۳	۷-۸-۵- سایر تزئینات
۷۳	۸-۸-۵- عناصر معماری
۷۳	۹-۵- بررسی سازه ای و مصالح شناسی عمارت جونقان
۷۳	۱-۹-۵- بناهای اطراف حیاط مرکزی
۷۵	۲-۹-۵- مصالح شناسی در کوشک مرکزی
۷۷	۳-۹-۵- شناخت سازه ای عمارت جونقان
۸۰	۴-۹-۵- وضعیت سقف موجود
۸۱	۱۰-۵- بررسی کیفی خرپاهای ایرانی (پاچلاقی ها)
۸۲	۱-۱۰-۵- وجوه تشخیص خرپای واقعی از شبه خرپا
۸۳	۱۱-۵- مقایسه عمارت جونقان با تعدادی از قلعه های خانی در ناحیه
۸۵	۱۲-۵- انفجار حجمی
فصل ششم: آسیب شناسی	
۸۶	۱-۶- آسیب شماره ۱

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۸۷	۲-۶- آسیب شماره ۲
۸۸	۳-۶- آسیب شماره ۳
۸۹	۴-۶- آسیب شماره ۴
۹۰	۵-۶- آسیب شماره ۵
۹۱	۶-۶- آسیب شماره ۶
۹۲	۷-۶- آسیب شماره ۷
۹۳	۸-۶- آسیب شماره ۸
۹۴	۹-۶- آسیب شماره ۹
۹۵	۱۰-۶- آسیب شماره ۱۰
۹۶	۱۱-۶- آسیب شماره ۱۱
۹۷	۱۲-۶- آسیب شماره ۱۲
۹۸	۱۳-۶- آسیب شماره ۱۳
۹۹	۱۴-۶- آسیب شماره ۱۴
۱۰۰	۱۵-۶- آسیب شماره ۱۵
۱۰۱	۱۶-۶- آسیب شماره ۱۶
۱۰۲	۱۷-۶- آسیب شماره ۱۷
۱۰۳	۱۸-۶- آسیب شماره ۱۸
۱۰۴	۱۹-۶- آسیب شماره ۱۹
۱۰۵	۲۰-۶- آسیب شماره ۲۰
۱۰۶	۲۱-۶- آسیب شماره ۲۱
۱۰۷	۲۲-۶- آسیب شماره ۲۲
۱۰۸	۲۳-۶- آسیب شماره ۲۳
۱۰۹	۲۴-۶- آسیب شماره ۲۴
۱۱۰	۲۵-۶- آسیب شماره ۲۵
۱۱۱	۲۶-۶- آسیب شماره ۲۶
۱۱۲	۲۷-۶- آسیب شماره ۲۷
۱۱۳	۲۸-۶- آسیب شماره ۲۸
۱۱۴	۲۹-۶- آسیب شماره ۲۹
۱۱۵	۳۰-۶- آسیب شماره ۳۰
۱۱۶	۳۱-۶- آسیب شماره ۳۱
۱۱۷	۳۲-۶- آسیب شماره ۳۲

فصل هفتم : طرح مرمت

۱۱۸	۱-۷- طرح مرمت آسیب شماره ۱
۱۱۸	۲-۷- طرح مرمت آسیب شماره ۲
۱۱۹	۳-۷- طرح مرمت آسیب شماره ۳
۱۱۹	۴-۷- طرح مرمت آسیب شماره ۴
۱۱۹	۵-۷- طرح مرمت آسیب شماره ۵
۱۱۹	۶-۷- طرح مرمت آسیب شماره ۶

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۲۰	طرح مرمت آسیب شماره ۷-۷
۱۲۰	طرح مرمت آسیب شماره ۸-۷
۱۲۰	طرح مرمت آسیب شماره ۹-۷
۱۲۰	طرح مرمت آسیب شماره ۱۰-۷
۱۲۰	طرح مرمت آسیب شماره ۱۱-۷
۱۲۱	طرح مرمت آسیب شماره ۱۲-۷
۱۲۱	طرح مرمت آسیب شماره ۱۳-۷
۱۲۱	طرح مرمت آسیب شماره ۱۴-۷
۱۲۱	طرح مرمت آسیب شماره ۱۵-۷
۱۲۲	طرح مرمت آسیب شماره ۱۶-۷
۱۲۲	طرح مرمت آسیب شماره ۱۷-۷
۱۲۳	طرح مرمت آسیب شماره ۱۸-۷
۱۲۳	طرح مرمت آسیب شماره ۱۹-۷
۱۲۵	طرح مرمت آسیب شماره ۲۰-۷
۱۲۵	طرح مرمت آسیب شماره ۲۱-۷
۱۲۶	طرح مرمت آسیب شماره ۲۲-۷
۱۲۶	طرح مرمت آسیب شماره ۲۳-۷
۱۲۶	طرح مرمت آسیب شماره ۲۴-۷
۱۲۷	طرح مرمت آسیب شماره ۲۵-۷
۱۲۷	طرح مرمت آسیب شماره ۲۶-۷
۱۲۸	طرح مرمت آسیب شماره ۲۷-۷
۱۲۹	طرح مرمت آسیب شماره ۲۸-۷
۱۲۹	طرح مرمت آسیب شماره ۲۹-۷
۱۳۰	طرح مرمت آسیب شماره ۳۰-۷
۱۳۰	طرح مرمت آسیب شماره ۳۱-۷
۱۳۰	طرح مرمت آسیب شماره ۳۲-۷
۱۳۱	فصل هشتم : نتیجه گیری
۲۳۶	منابع و مأخذ
۲۳۷	چکیده انگلیسی

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۱۳۳	تصویر ۱-۳
۱۳۳	تصویر ۲-۳
۱۳۴	تصویر ۳-۳
۱۳۴	تصویر ۴-۳
۱۳۴	تصویر ۵-۳
۱۳۵	تصویر ۶-۳
۱۳۵	تصویر ۷-۳
۱۳۶	تصویر ۸-۳
۱۳۶	تصویر ۹-۳
۱۳۷	تصویر ۱۰-۳
۱۳۷	تصویر ۱۱-۳
۱۳۸	تصویر ۱۲-۳
۱۳۸	تصویر ۱۳-۳
۱۳۸	تصویر ۱۴-۳
۱۳۹	تصویر ۱۵-۳
۱۳۹	تصویر ۱۶-۳
۱۳۹	تصویر ۱۷-۳
۱۴۰	تصویر ۱۸-۳
۱۴۰	تصویر ۱۹-۳
۱۴۰	تصویر ۲۰-۳
۱۴۰	تصویر ۲۱-۳
۱۴۱	تصویر ۲۲-۳
۱۴۲	تصویر ۱-۴
۱۴۲	تصویر ۲-۴
۱۴۲	تصویر ۳-۴
۱۴۲	تصویر ۴-۴
۱۴۳	تصویر ۵-۴
۱۴۳	تصویر ۶-۴
۱۴۳	تصویر ۷-۴
۱۴۳	تصویر ۸-۴
۱۴۴	تصویر ۹-۴
۱۴۴	تصویر ۱۰-۴
۱۴۴	تصویر ۱۱-۴
۱۴۵	تصویر ۱۲-۴
۱۴۵	تصویر ۱۳-۴
۱۴۵	تصویر ۱۴-۴
۱۴۶	تصویر ۱۵-۴
۱۴۶	تصویر ۱-۵
۱۴۷	تصویر ۲-۵

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۱۴۷	تصویر ۳-۵
۱۴۸	تصویر ۴-۵
۱۴۸	تصویر ۵-۵
۱۴۹	تصویر ۶-۵
۱۴۹	تصویر ۷-۵
۱۴۹	تصویر ۸-۵
۱۵۰	تصویر ۹-۵
۱۵۰	تصویر ۱۰-۵
۱۵۰	تصویر ۱۱-۵
۱۵۱	تصویر ۱۲-۵
۱۵۱	تصویر ۱۳-۵
۱۵۱	تصویر ۱۴-۵
۱۵۲	تصویر ۱۵-۵
۱۵۲	تصویر ۱۶-۵
۱۵۲	تصویر ۱۷-۵
۱۵۳	تصویر ۱۸-۵
۱۵۳	تصویر ۱۹-۵
۱۵۳	تصویر ۲۰-۵
۱۵۴	تصویر ۲۱-۵
۱۵۴	تصویر ۲۲-۵
۱۵۴	تصویر ۲۳-۵
۱۵۵	تصویر ۲۴-۵
۱۵۵	تصویر ۲۵-۵
۱۵۵	تصویر ۲۶-۵
۱۵۶	تصویر ۲۷-۵
۱۵۶	تصویر ۲۸-۵
۱۵۶	تصویر ۲۹-۵
۱۵۶	تصویر ۳۰-۵
۱۵۶	تصویر ۳۱-۵
۱۵۷	تصویر ۳۲-۵
۱۵۷	تصویر ۳۳-۵
۱۵۸	تصویر ۳۴-۵
۱۵۸	تصویر ۳۵-۵
۱۵۸	تصویر ۳۶-۵
۱۵۸	تصویر ۳۷-۵
۱۵۹	تصویر ۳۸-۵
۱۵۹	تصویر ۳۹-۵
۱۶۰	تصویر ۴۰-۵
۱۶۰	تصویر ۴۱-۵

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۱۶۰	تصویر ۴۲-۵
۱۶۰	تصویر ۴۳-۵
۱۶۱	تصویر ۴۴-۵
۱۶۱	تصویر ۴۵-۵
۱۶۱	تصویر ۴۶-۵
۱۶۱	تصویر ۴۷-۵
۱۶۲	تصویر ۴۸-۵
۱۶۲	تصویر ۴۹-۵
۱۶۲	تصویر ۵۰-۵
۱۶۲	تصویر ۵۱-۵
۱۶۲	تصویر ۵۲-۵
۱۶۳	تصویر ۵۳-۵
۱۶۳	تصویر ۵۴-۵
۱۶۳	تصویر ۵۵-۵
۱۶۳	تصویر ۵۶-۵
۱۶۴	تصویر ۵۷-۵
۱۶۴	تصویر ۵۸-۵
۱۶۴	تصویر ۵۹-۵
۱۶۵	تصویر ۶۰-۵
۱۶۵	تصویر ۶۱-۵
۱۶۵	تصویر ۶۲-۵
۱۶۵	تصویر ۶۳-۵
۱۶۶	تصویر ۶۴-۵
۱۶۶	تصویر ۶۵-۵
۱۶۶	تصویر ۶۶-۵
۱۶۶	تصویر ۶۷-۵
۱۶۷	تصویر ۶۸-۵
۱۶۷	تصویر ۶۹-۵
۱۶۸	تصویر ۷۰-۵
۱۶۹	تصویر ۱-۷
۱۶۹	تصویر ۲-۷
۱۶۹	تصویر ۳-۷
۱۶۹	تصویر ۴-۷
۱۶۹	تصویر ۵-۷
۱۶۹	تصویر ۶-۷
۱۷۰	تصویر ۷-۷
۱۷۰	تصویر ۸-۷
۱۷۰	تصویر ۹-۷
۱۷۰	تصویر ۱۰-۷

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۷۱	جدول شماره ۱
۱۷۲	جدول شماره ۲
۱۷۳	جدول شماره ۳
۱۷۴	جدول شماره ۴
۱۷۵	جدول شماره ۵

فهرست کروکی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۷۶	کروکی شماره ۱-۵
۱۷۷	کروکی شماره ۲-۵
۱۷۸	کروکی شماره ۱-۷

فهرست نقشه ها

صفحه	عنوان
۱۷۹	نقشه شماره ۱-۴
۱۸۰	نقشه شماره ۲-۴
۱۸۰	نقشه شماره ۳-۴
۱۸۱	نقشه شماره ۴-۴
۱۸۱	نقشه شماره ۵-۴
۱۸۲	نقشه شماره ۶-۴
۱۸۲	نقشه شماره ۷-۴
۱۸۳	نقشه شماره ۸-۴
۱۸۳	نقشه شماره ۹-۴
۱۸۴	نقشه شماره ۱۰-۴
۱۸۴	نقشه شماره ۱۱-۴
۱۸۵	نقشه شماره ۱۲-۴
۱۸۵	نقشه شماره ۱۳-۴
۱۸۶	نقشه شماره ۱-۵
۱۸۷	نقشه شماره ۲-۵
۱۸۸	نقشه شماره ۳-۵
۱۸۹	نقشه شماره ۴-۵
۱۹۰	نقشه شماره ۵-۵
۱۹۱	نقشه شماره ۶-۵
۱۹۲	نقشه شماره ۷-۵
۱۹۳	نقشه شماره ۸-۵
۱۹۴	نقشه شماره ۹-۵
۱۹۵	نقشه شماره ۱۰-۵
۱۹۶	نقشه شماره ۱۱-۵
۱۹۷	نقشه شماره ۱۲-۵
۱۹۸	نقشه شماره ۱۳-۵
۱۹۹	نقشه شماره ۱۴-۵
۲۰۰	نقشه شماره ۱۵-۵
۲۰۱	نقشه شماره ۱۶-۵
۲۰۲	نقشه شماره ۱۷-۵
۲۰۳	نقشه شماره ۱۸-۵
۲۰۴	نقشه شماره ۱۹-۵
۲۰۵	نقشه شماره ۲۰-۵
۲۰۶	نقشه شماره ۲۱-۵
۲۰۷	نقشه شماره ۲۲-۵
۲۰۸	نقشه شماره ۲۳-۵
۲۰۹	نقشه شماره ۲۴-۵
۲۱۰	نقشه شماره ۲۵-۵
۲۱۱	نقشه شماره ۲۶-۵

فهرست نقشه ها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲۱۲	نقشه شماره ۵-۲۷
۲۱۳	نقشه شماره ۵-۲۸
۲۱۴	نقشه شماره ۵-۲۹
۲۱۵	نقشه شماره ۵-۳۰
۲۱۶	نقشه شماره ۵-۳۱
۲۱۷	نقشه شماره ۵-۳۲
۲۱۸	نقشه شماره ۵-۳۳
۲۱۹	نقشه شماره ۵-۳۴
۲۲۰	نقشه شماره ۵-۳۵
۲۲۱	نقشه شماره ۵-۳۶
۲۲۲	نقشه شماره ۵-۳۷
۲۲۳	نقشه شماره ۵-۳۸
۲۲۴	نقشه شماره ۵-۳۹
۲۲۵	نقشه شماره ۵-۴۰
۲۲۶	نقشه شماره ۷-۱
۲۲۷	نقشه شماره ۷-۲
۲۲۸	نقشه شماره ۷-۳
۲۲۹	نقشه شماره ۷-۴
۲۳۰	نقشه شماره ۷-۵
۲۳۱	نقشه شماره ۷-۶
۲۳۲	نقشه شماره ۷-۷
۲۳۳	نقشه شماره ۷-۸
۲۳۴	نقشه شماره ۷-۹
۲۳۵	نقشه شماره ۷-۱۰

چکیده :

قلعه جونقان در میانه شهر فعلی جونقان و در محوطه ای موسوم به شهرداری جونقان قرار گرفته است. قلعه فعلی قلعه جونقان در حال حاضر بنایی است کوشک مانند در میانه محوطه ای که از دو سو توسط خیابانهای اطراف در غرب و جنوب احاطه شده است و جهت چرخش بنا رو به روی راستای شمال غرب به جنوب شرق می باشد.

در ابتدای امر سعی بر آن شد که بفهمم با کمک مرمت سبکی میتوانیم این بنای با ارزش تاریخی را از خرابی و حتی ویرانی نجات بدهیم و همچنین این نکته که مرمت این بنا چه کمکی به گسترش صنعت توریسم منطقه میتواند بکند و در ارتقاء شناخت معماری دوره قاجار میتواند کمک بارزی بکند.

پس از شناخت دقیق و صحیح کالبد موضوع با انجام عملیات برداشت فنی ، سایر اقدامات انجام شده در ادامه این موضوع شامل کنترل سلامت بنا با استفاده از عملیات شاهد گذاری ، حفر گمانه های آزمایشی در اطراف بنا انجام شد تا به نقاط ضعف بنا پی ببریم.

همزمان مطالعات تاریخ و معماری اثر و همچنین جغرافیای تاریخی منطقه که انجام گرفت شناخت کامل بنا از لحاظ دوره بندی، ترکیب معماری و سازه ای و بررسی تصاویر قدیمی، این موضوع را کامل تر نمود.

نهایتاً طرح مرمتی با استفاده از بیماری شناسی بنا، از طریق تهیه عکس و کروکی و مطالعه گزارش فصل های قبل تر مرمتی و با استفاده از مطالعات تطبیقی انجام گرفته تنظیم گردید.

در طرح های محوطه سازی مجموعه سعی شد ابتدا بر پایه اسناد طرحی تصویری از فرم اولیه بنا تهیه شود و سعی گردد در طراحی ها حداکثر از الگوهای اولیه بنا استفاده شود .

و در نهایت امر با توجه به شباهت در سبک معماری قاجار در بناهای هم سایت توانستیم طرح ورودی ها و همچنین محل قرار گیری آنها را تعیین کنیم.

کلیدواژه: قلعه جونقان - کوشک - مرمت سبکی - طرح مرمت - ورودی

مقدمه :

آثار معماری ، محوطه های باستانی و شهر های تاریخی به عنوان بخش مهمی از سرمایه های فرهنگی هر کشوری است ؛ که به صورت میراث گذشتگان نسل به نسل منتقل شده و به مارسیده است .

اما این موضوع که چگونه می توان این ثروت ها را حفظ کرده ، امکانات بالقوه آنها را بالفعل کرده و آن را دوباره وارد زندگی مردم نمود ، و علاوه بر غنی بخشیدن به فرهنگ عمومی جامعه در راستای تحولی در وضع اقتصاد عمومی مردم منطقه قرار داد ، نیازمند مطالعات وسیع و تهیه برنامه های مدون دارد که مراحل زیر را لزوما در پی خواهد داشت :

۱- توجه به امر حفاظت به عنوان مهمترین وظیفه در برخورد با آثار تاریخی، فرهنگی متعلق به تمامی انسانها در همه دورانها

۲- مشخص ساختن سیاست اصلی و هدف نهائی از مطالعه ، مرمت و احیاء آثار با توجیحات مناسب فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی

۳- مطالعه عمومی اثر شامل : شناخت بسترهای طبیعی ، تاریخی ، جغرافیائی و فرهنگی و همچنین درک کالبد فیزیکی و بعد روانی اثر

۴- بیماری شناسی بنا و شناخت تاثیرات منفی عوامل مخل فیزیکی و انسانی در محوطه بنا و کالبد آن .

۵- تهیه طرح مرمت مناسب با بنا با توجه به نیاز های آن و همچنین مطالعه بناهای مشابه تمامی آنچه در بالا آمد صرفا مقدمه ای در شروع برخورد با اثر بود . اما پس از آن وظیفه مدیران ارشد و مهندسین کارگاهی و همچنین شوراهای راهبردی است که طرح ها راسنجیده و مقدمه اجرایی آنها را در سطح منطقه و بنا فراهم آورد .

آنچه در آخر قابل ذکر است این موضوع است که ، پیشبرد اهدافی اینچنینی علاوه بر داشتن طرح های مطالعه شده در سطح بنا ؛ نیازمند فراهم آوردن بستر های مناسب فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی در سطح منطقه است که خود نیازمند طرح های کلان آمایشی می باشد . که به فراخور آن لازم به تهیه و تنظیم می باشد .